

Електронний бізнес як форма розвитку підприємництва в умовах глобалізації

Сучасні тенденції глобалізації світу та розвитку глобальної економіки переконливо доводять необхідність переосмислення способів і моделей ведення бізнесу під впливом використання інформаційних систем та технологій. Це надає нові перспективи розвитку підприємництва. Інтернет став сучасною територією для ведення бізнесу, за допомогою якого значно розширюються можливості відображення реальної економіки у віртуальному глобальному світі.

Результатом вищенаведених процесів є розвиток такого економічного та правового явища, як електронний бізнес. Узагальнення ознак електронного бізнесу як різновиду економічної діяльності дає можливість констатувати наступне:

– електронний бізнес безпосередньо пов'язаний з використанням інформаційно-комунікаційних технологій та мережі Інтернет, які є його технологічною основою;

– електронний бізнес орієнтований на досягнення певної цілі господарюючого суб'єкта (отримання прибутку, оптимізація господарської діяльності, управління інформацією, трансформація та оптимізація бізнес-процесів, зміна маркетингової практики й оптимізація взаємовідносин зі споживачами, краща відповідність запитам та потребам клієнтів, поліпшення іміджу підприємства, розширення ринку, розвиток нових сфер діяльності тощо) за допомогою інформаційних технологій;

– електронний бізнес є певною системою, тобто комбінацією певних складових: система обміну інформацією, система інтернет-маркетингу, система електронних платежів, система глобального пошуку даних, збору і використання знань, корпоративні інтернет-представництва, система електронної комерції, система електронного консалтингу, система мобільного офісу та дистанційний банкінг тощо.

З метою структуризації поняття «електронний бізнес» та обґрунтування актуальності ведення бізнесу з використанням інформаційно-комунікаційних технологій нами запропонована концептуальна модель електронного бізнесу незалежно від виду економічної діяльності (рис. 1).

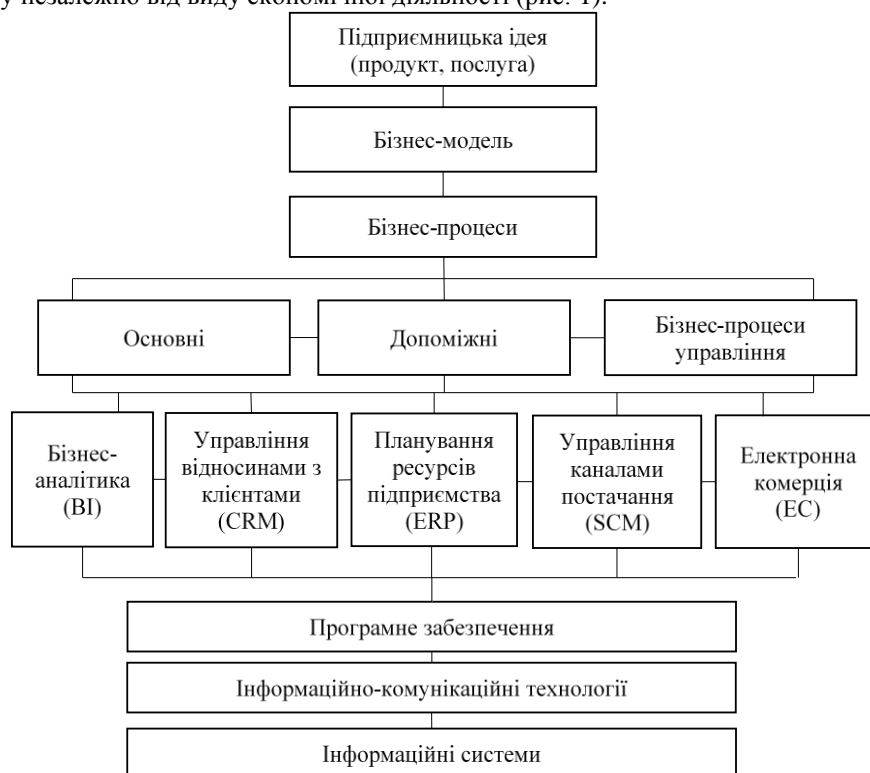

Рис. 1. Концептуальна модель електронного бізнесу

Межі електронного бізнесу визначаються мережевою економікою. Розвиток е-бізнесу відбувається у двох напрямках: поступове перенесення частини бізнес-процесів діючих підприємств в електронне середовище, або створення нових підприємств у сфері е-бізнесу із самого початку.

Визначальною рисою е-бізнесу є використання інформаційно-комунікаційних, мережних і хмарних технологій (рис. 2), мультимедійність діяльності суб'єктів господарювання; опрацювання значного обсягу інформації (даних). Електронне управління бізнесом охоплює такі складові, як електронний документообіг; цифровізацію окремих (або всіх) бізнес-процесів; електронну систему платежів; електронний маркетинг; торгівлю; електронне постачання.

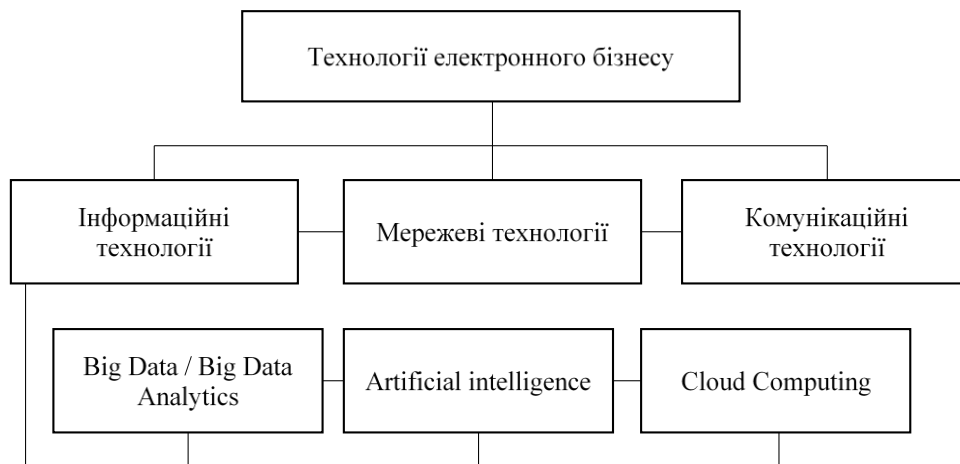

Рис. 2. Технології управління електронним бізнесом

Інформаційні технології трактуємо як сукупність методів, засобів та інструментів, що використовуються з метою збирання, зберігання, опрацювання, розповсюдження, відображення й використання різноманітних даних задля потреб господарюючого суб'єкта. Мета використання інформаційної технології в бізнесі – продукування даних для аналізу й прийняття на їх основі відповідних управлінських рішень. Сьогоднішнє бізнес-середовище постійно змінюється. Керівництву для розуміння поточного стану справ та прийняття ефективних рішень важливо аналізувати навколишнє середовище й прогнозувати тенденції його розвитку. Збір та обробка аналітичних даних дозволяє знаходити рішення потенційних проблем, відкривати та оцінювати нові можливості. Шляхом об'єднання даних з різних джерел консолідується важлива інформація, на основі якої можна приймати продумані оперативні та стратегічні рішення управління бізнесом. Опрацювання контенту на найвищому інтелектуальному рівні стає ключовою конкурентною перевагою, а інформаційні технології, що інтегровані в бізнес-процеси, повністю їх автоматизують, надаючи можливість ефективно управляти господарюючим суб'єктом.

Комунікаційні технології використовуються для забезпечення контактування (комунікації) в процесі збирання, обробки, зберігання, розповсюдження, демонстрації та використання даних в інтересах їх користувачів. Практично всі програмні продукти, за допомогою яких здійснюється підтримка управління бізнесом, містять засоби для відкритого та спільного обговорення робочих питань на основі Інтернету, а хмарні технології надають віддаленим користувачам спільний доступ до документів в будь-який зручний час.

Інформація передається каналами зв'язку – системою мереж. Мережні технології розглядаємо як погоджений набір стандартних протоколів та програмно-апаратних засобів, які їх реалізують, в обсязі, що є достатнім для побудови обчислювальної мережі. В сукупності набір стандартів, протоколів та програмного забезпечення визначають спосіб отримання доступу до середовища передачі даних. Мережі поділяються на локальні, територіальні та глобальні. На сучасному етапі розвитку бізнесу можна виділити два основні напрями використання мережних технологій: Internet to Business, що забезпечує інформаційний супровід бізнес-процесів суб'єкта господарювання, інформаційну взаємодію в режимі online його співробітників із зовнішнім середовищем; та Business in the Internet, що і є безпосередньо електронним бізнесом. Головним інструментом управління бізнесом (Internet to Business) є Web-портали.

Використання веб-порталів відкриває принципово нові можливості ведення бізнесу, зокрема дозволяє: оперативно створювати і розмішувати інформаційні ресурси організації; прискорити доступ до інформації користувачам у будь-який час, в будь-якому місці знаходження (набори доступної інформації та сервісів залежить від категорії користувача – клієнт, партнер, співробітник); інтегрувати інформаційні ресурси з ресурсами постачальників, партнерів по бізнесу, світовими інформаційними ресурсами; проводити рекламні кампанії; зацікавлювати потенційних замовників і клієнтів продуктами і послугами, системами знижок тощо, підвищити якість управління бізнес-процесами, інформаційною безпекою та ін.

Огляд зазначених технологій дозволяє узагальнити, що широке їх використання підвищує якість ведення бізнесу, ефективність управління бізнес-процесами і формування успішного стандарту діяльності господарюючого суб'єкта, що може стати конкурентною перевагою в умовах глобальної економіки. У процесі трансформації традиційного бізнесу в електронний слід з'ясувати, яку частину бізнес-процесів і які саме сфери діяльності можна оптимізувати, використовуючи цифрові технології.